

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

PREU DE SUSCRIPCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 9 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger 18.

LOS ENEMICHS DEL DR. FERRÁN.

De sde que Colon va imaginar l' existencia de un nou mon, y ja avants d' ell també, tots los grans homes han hagut de trobar grans obstacles, si han volgut realisar los seus projectes.

Lo mateix Jesucrist va morir clavat en una creu. No sè en veritat la sort que li està reservada al doctor Ferrán que ha comès lo delict de trobar un preservatiu contra l' epidemia colèrica que tantas victimas produheix en aquestos precisos moments. Jenner, l' inventor de la vacuna contra la verola va ser calumniat y escarnit, y durant més de deu anys la verola feya grans estragos, y Jenner tenint lo remey per evitarlos no era escoltat ni atès.

L' home sabi, l' home que s' desviu per ser útil al próxim, necessita alguna cosa més que ciencia, necessita ademés una gran dosis de paciència.

¡Pa-ciència! Casi bè es l' únich pa que la ciencia dòna.

Prescindeixo aquí de lo que diuen los admiradors y entusiastas del Dr. Ferrán alsantlo fins als nuvols, aixis com també de las calumnias é insults de sos detractors que tractan de rebaixarlo fins á enfonzorlo sota terra. No vull parlar del miracle de Beniofia, ahont als cinch dias de haverse fet inocular tot lo poble, s' estronca l' epidemia en séch, demostrantse ab això que l' inoculació es un preservatiu segur.

Com tampoch vull parlar de lo que diuen que ha succehit al Hospital de Valencia, ahont prenen los enemichs del doctor tortosi que l' endemá ó l' endemá passat de practicar l' inoculació van morir no sè quantas germanetas dels pobres.

Com que científicament no s' pot admetre que lo que siga hó al poble de Beniofia siga nociu al hospital de Valencia, ni que un mateix remey que proba á un seglar, produheixi la mort á una persona religiosa, de aquí que deixi de costat totas aquestas contradiccions, com á fruits detestables de la passió, que l' home seré no ha may de tastar. Lo temps y l' experiència farán l' efecte de sol per desvaneixre aquestas nuvoladas...

Pero ay, que davant de aquest sol—y això es lo sensible—acaba de posars'hi la pantalla de la autoritat conservadora.

Dupto que 'ls anals de cap govern registrin midas més absurdas, arbitrarias y despampanadas que las que ha dictat lo govern á propòsit de la profilaxis Ferrán.

«Lo Dr. Ferrán podrà continuar inoculant; pero ningú més qu' ell.»

Tal es la sustancia de aquesta disposició autoritaria, si es que midas de aquesta naturalesa tenen sustancia. Figurémnos que 'l Dr. Ferrán es ingenier, fá 'l pro-

jecte de un ferro-carril, trassa 'ls planos y reuneix tots los treballs técnichs necessaris. Lo presenta al govern y aquest li aproba.

—¿Vols fer lo carril? Donchs comensa'l, li diu.

—Está bè: demá mateix reuniré contratistas, organisar brigadas....

—Alto ¿qu' es això de brigadas y contratistas...? Tú fès lo carril; pero tú y ningú més. Tú cava, tú transporta la terra, tú ompla 'ls desmònts, construheix los ponts y obras de fábrica, explana, coloca 'ls rails, engraba, fes'ho tot... Tú sol has de ferho tot.

¿A un govern que tinguès semblant pretensió que li dirian?

Donchs això es lo que li passa al Dr. Ferrán: no li diu que 'l seu invent siga dolent y produheixi mals desde 'l moment que (encare que limitat á ell sol) li permet usarlo.

Y si no es dolent, si no pot produhir mals ¿ab quin dret li priva de designar professors de la seva confiansa porque l' apliquin allá ahont bonament lo demanin?

¿No son tots los metjes iguals davant del titol? ¿Lo dia que van graduarse no van adquirir la facultat de practicar la carrera, en la forma qu' estimessin més convenient?

¿Y donchs á que vé la prohibició del govern? ¿Qui li ha donat candela en aquest enterro?

Tot això es molt estrany, pero es més estrany encare que la majoria dels facultatius, las academias, las corporacions de la facultat, los colegis, fins los individuos que exerceixen tant delicada professió no s' hajan alsat com un sol home á protestar contra las absurdas intrusions del ministre.

¿Ahont anirém á parar si això s' consent? Aviat per saber si podém usar de tal ó qual medicina haurém de anar á consultarho á un agent de policia... á qual sevol, al guindilla de la cantonada.

Lo Dr. Ferrán ha xocat ademés ab la comissió francesa.

Los francesos acostuman á tenir grans qualitats; pero tenen també defectes molt grans... Un de aquestos defectes es creure's que lo que no fan ells no está bèn fet; que basta que una cosa siga d' Espanya porque tinga de ser dolenta... Son pretenciosos y molt susceptibles.

La comissió pretenia que 'l Dr. Ferrán s' ajenolles als seus peus, l' hi ensenyés totas las fasses del seu procediment... y després encare l' dongués las gracias porque l' hi havia fet l' obsequi d' escoltarlo. Lo Dr. Ferrán no va fer més que lo que creya que devia fer: va arribar sòlsament fins allá hont creya que podia arribar... y qui vulga saber més, á Salamanca.

La comissió no va anarhi... va contentarse ab tornarse'n á Paris, presentant al eminent Ferrán com un

pobre xarlatán que tracta de guanyarse la vida explotant la credulitat del públich. «Lo Dr. Ferrán es un negociant» diu la comissió... y no dona cap més rahó.

Francament, per procedir de aquesta manera no s' necessita ser molt sabi ni formar part de cap Academia... y si 'l Dr. Ferrán se calla lo que créu que no ha de divulgar, están en lo dret de deplorarlo si volen; pero sempre han de respectar lo dret que té per la seva part tot home que s' crema las pestanyas en busca de un invent, y que aspira á compensarse honradament dels costosos sacrificis que ha hagut de fer per trobarlo y qu' está fent encare per donarli la forsa y la rahó de l' experiència.

O ¿sinó quin estimul se deixa als benefactors de l' humanitat? ¿La tortura de la persecució mentres viuen, la miseria y la desgracia, la malaltia y la mort... y després una estàtua y un nom consignat en l' historia?

¡Gran cosa es aquesta! Pero las estàtuas no menjan... y 'ls homes, per grans que sigan, tenen familia, tenen necessitats, han de pagar lloguer, lo sabater no 'ls calsa de franch, y 'l sastre 'ls presenta 'l compte... y en una paraula: han de fer bullir l' olla.

Aixis ho exigeix la prosa de la vida.

J. R. R.

L' HORA DE PLEGAR

«Las xinxas quan plegan van de tres en tres, etc., etc.»

Nanch... nanch... gananch... nanch... nanch...
—Marieta, á plegar, que ja s' despenjan dos quarts de set.

—Espérat, que vinch.

—Apa, enllesteix.

—¿Veus, dona? Ja estich.

—Jo ja fa estona; com que 'l xicot no m' espera, no passo tanta estona davant del mirall; tú sí que....

—Ja ho ve lo que vols dir, ja.

—¿Que?

—No parlis tant que ja t' estench; prenda.

—Apa, no garris tant y trasca més.

—¡Uy... quina pressa tens, ¿qu' encare no l' has *fi-lustrat* avuy?

—Més que tú.

—¡Ah! ¿veus? ja hi has caygut.

—¿Sí?... ¡massal ¡ves qui ho diria!...

—¡Marietaaa!...

—¿Qui 'm quidra, que tant borda?

—Atúrat, qu' es la Manuela.

—Ep, no corris tant que t' estriparàs.
 —Qu' aneu a préu fet?
 —No ho sé, ves qué donan a la fràbrica un cop ja es hora de tocar *pirandó*?
 —Bè, pero, si...
 —Tú ray qu' ets amiga del majordom...
 —Mira, en *Turray* va morir de gana.
 —Donchs devia fer com aquell esquitx de senyor que passa per allí baix ab cara de llum d' oli apagat.
 —¿Qui vols dir?
 —¿Ja no hi llucas? Aquell de la mitxa *lavita* y de las patillas de gos.
 —¿Ah! Cada dia 'l trobo aquí mateix, fent l' òs, tot llepant lo mànech del bastó.
 —Hi deu ser per veuret.
 —¿Quil já mi?
 —No, al *onclu*.
 —No, filla, no conto que tinga tant de gust.
 —¿Jal ¡jal ¡jal!
 —¿De qué rihéu?
 —De *gust*.
 —¿Si? ves si me la plantas al ciatell.
 —Si l' estimas ¿per qué no?
 —¿Quil ¿'l ciatell?
 —Si 'l ciatell, ¡vóltall!
 —Calla.
 —Si pot.
 —¿Que t' creús que soch com tú, que quan plegas may dius res y al vespre t' estás mano a mano trencant nous ab en Miquel a l' escaleta de casa tèva?
 —¿Si? Veyas que no m' hi prengas per *altri*.
 —¿Que ja heu renyit?
 —Si.
 —¿Per qué? ¡heul si 's pot saber.
 —Si, dona; figurat que 'l diumenje vaig anar a fer sarau a can *Patarrius*, y vaig estarme tota la santa nit sense ballar un sol ball, perque 'l *senyó* Miquel las hi cargolava qu' era un contento ab la *senyoreta d' encàrrech*.
 —¿Qui vols dir?
 —L' *Alvira*, aquella qu' es tota feta expressa per marquesa, sinó que s' ha quedat a mitj camí.
 —¿Ah! la parenta de 'n *sensa*.
 —Si; jo li dich la *Llassets*, perque sempre 'n va plena dels péus fins al cap. Ves dihent.
 —Donchs com te *digu*, al veure qu' ella a més de ballar ab lo mèu xicot, semblava que 's fumia de la professò, la sanch me vá dar tres bulls y li vaig dir: «Mira, tú, sach de gemechs, quan vulguis fer ganyotas com las que fas quan passas tot ballant per davant meu, me las vindrás a fer a la riera, que allí veurém si tens tants polvos d' arrós a la cara com en un altre puesto que jo sé». ¡Qué vaig haver dit! Ella tota vermella *qui-dra* a ne 'n Miquel y li diu: «Mira, aquesta *dona* m' ha insultat.» Encare no vá haver acabat de dir tals paraulas, que ja va tenir *frontògrafiats* aquests cinch dits a la cara.
 —¿Ah filla, quina se 'n va armar! Los musichs, que anavan a tocar, s' aturan, se forma un grupo al mèu voltant, ella se desmaya ó bè ho fá veure, jo li escupo a la cara, la canalla plora, alguns *socios* riuben, jo m' tiro sobré d' ella y... s' apagan tots los llums, y llavors campí qui pugui, tothom *arrecorrande* que tenia camas, se las va *guillá* per hont vá poguer y jo no volguent ser menos, vaig tocar *pirandó* cap a *cais*.
 —¿Alsa, quin sarau.
 —¿Tibal!
 —Aquest demati, quan anava a la fràbrica, la *Xica* de ca 'l *Gran*, que també hi era a *sarau*, m' ha dit que quan jo ja m' havia *escapullit* d' allí, van tornar-se a juntar molts dels *socios* de la sala, y que en Met, perque va defensar la mèva *conducta*, va sortir desafiàt ab en Miquel, que sostenia que jo era una *dallonsas* y que per xó ell ballava ab la *Llassets*, que dius tú.
 —¿Y res més?
 —Res, sinó que 'n Met ha fet un *trau* a n' en Miquel a la vora del segi. Li está bè, aixis apendrà de tenir *gramàtica* per tractar ab donas que valen més qu' ell.
 —Oh, no t' pensis, tots los homes son lo mateix, tots, los primers dias te fan lo *rango-ringo*, pero després fan més pujadas y baixadas que l' empedrat de Barcelona.
 —Donchs jo sé que 'n Met no es pas d' aquests.
 —Igual.
 —¿Cá! Ell ja fá temps que talla 'l bacallá al café de baix y...
 —¿Qué vols dir?
 —Que 's tira 'l barato, y ningú t' res que dirhi.
 —Bè, pero *tarda* ó *trempano*...
 —Mira, *mossa*, si no t' agrada no t' hi casis.
 —No, no; per mi ja está bè llest.
 —¿Qué vols dir?
 —Vaja, *alanta* si t' enfadas... No t' hi *enfundis*, dona, no t' hi *enfundis*, cada hu es cada *esqual*.
 —¿Y qué vols dir ab aixó?
 —Lo que vulguis. ¡Qué tants romansos!
 —¿Ah! ¿si? Donchs tant si t' agrada com nó, jo 'm quedo ab en Met, y qui tinga picó que grati.
 —Bè, vaja, jare heu de renyir?
 —No, sinó que aquesta ja fá dias que 'm busca 'l *cos* y pot ser trobará l' ànima.
 —Ja ho sé.

—Donchs si ho saps, també deus sapiguer que jo traballo a préu fet y que vaig per feyna. Per lo tant, mira, ja som a devant de casa; si vols res, després de sopar, truca tres pichs y repicó y... llestos ¿sabs?
 —Vaja donchs, hasta després...
 —*Alanta*.
 —*Alanta*.
 —Entesos.

LL. MILLÀ.

OBRA NOVA.

Ab lo titol *Lo cólera y la miseria y una carta al Doctor Ferrán* acaba de publicar un nou quadern, lo mèu estimat company, l' inagotable Gumá, que 's titula, perque 'l publich l' hi ha dat aquest titol: «Catedràtic de Medicina humorística».

L' obra de que 's tracta es un complement de la que va publicar l' any passat ab lo titol de *Guerra al cólera* y que tant bona acullida va mereixe.

Avuy, com sempre, en la impossibilitat d' estampar elogis que algú podria creure interessats y fills del companyerisme, prefereixo donar probas... ó millor dit una mostra de aquesta nova producció.

Aqui va son capitol III.

DEL NATURAL.

«Tot está mort: no hi ha feynas, las grans fábricas paradas, las cullitas esguerradas, plenas de rovell las eynas. Lo qui t' un duro, l' esgruna procurant ferlo allargar; lo qui no t' per menjar, rabia, plora y dejuna. Y en mitj d' aquest desconcert que 'ns está casi acabant, lo govern nos va escurant sense deixar res per vert.

«Ara bè: si 'l pajés frisa y observa que al cap de vall, a pesar del seu treball, casi no pot dur camisa; si l' industrial que s' escanya, vivint no més de sigrons, véu que las contribucions li prenen lo poch que guanya; si 'l que no pot treballar, desconsolat, busca y proba, y de cap modo no troba un trist rosegó de pa... ¿qué t' de raro que un dia se 'ls ocorreixi morir, tant solzament per fugir d' aquest món de porqueria, y així, enfilantse per graus, s' enrampin y agafin fret, y, posats a tirá al dret, se 'n vajan a can *Pistraus*?

«Y 'ls microbis verinosos —dirán— que tots ells contenen? ¡Ah! Lo extrany es com no tenen, no microbis, gats rabiosos. Perque, mirantho de veras, en 'quest país horrorós per forza hem de tení al cos microbis, serpents y fieras. ¿Es ó no es vritat aixó? ¡Oy que tothom diu que si? Perfectament, sent així ja hem plantejat la qüestió. Hem probat, y aixó es l' objecte, que, en l' assot que 'ns amilana, la causa vé a ser la gana y 'l cólera es sols l' efecte».

Lo cólera y la miseria ha sigut tirat en edició de luxe, y costa no més que dos ralets.

A ca 'n Lopez lo trobaran.

P. DEL O.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Diuen que al *Espanyol* ha estrenat en Vico un drama titolat *Las dos ideas*. Perque jo pogués tenirne al menos una d' aquestas dugas, era precis que hagués assistit a aquell teatre; pero com que no vaig anarhi, y no m' agrada parlar per boca de ganso, de aquí que 'm contenti ab donar la noticia... y punt final.

No sense consignar, empero, que l' obra deu haver sigut treta del cartell, ó a lo menos no tornan a posarla. ¡Qué tal seria!

¿Vaig assistir al benefici de la simpática senyora Guerra. ¡Amigo! 's va ben compensar de la soletat que reinava al *Principal* lo dia del seu benefici aquesta última primavera! Al *Ribas* al menos va fer plé y de públich escullit. Hi vaig veure tota l' *aygua-lisa*.

L' obra *Todo el mundo*, més qua una comedia es una tentativa dramática. L' acció y 'ls recursos son molt trillats, de manera que no t' res que sorprengui y poca cosa qu' interessi. Las entradas y sortidas dels personatjes son inhábils y 'l conjunt resulta inocent. Aixó

si, no se li pot negar, está bè escrita y en la execució s' hi lluheixen principalment la Sra. Tubau, que fa una nena inocent de una manera acabada y la senyora Guerra y 'l Sr. Gonzalez a pesar de haverse encarrugat de dos papers fora de son caràcter.

En *La nit de nuvis* la Sra. Guerra va fer aquella sogra que no parla, y va ferla bè: los demés actors, prescindint dels Srs. Goula y Fuentes qu' están ja cansats de guanyar aplausos ab aquesta producció a *Romea*, van esmerarse tot lo que podian.

Buenas noches Sr. D. Simon va recordarme la mèva infancia. Sembla impossible que aquella obra tant mansa hagués fet un temps tanta forrolla, fins al extrem de popularisarla per medi de un' auca de redolins!

¿Qui haja vist la *Nimiche* per la companyia de la Judic y després vaja a veurela per la companyia del *Tivoli*, no la coneixerá. De l' obra se n' ha suprimit un acte, y respecte l' execució n' ha desaparecut la distinció, esencialment *parisienne* que li donava aquella companyia. Aixis y tot resulta un' oba divertida en extrem, de modo que 'l públich s' hi trenca de riure. De manera que la *Diva* ja t' una companyona per tirar enllá una pila de representacions.

A *Novedats* s' han estrenat *Los Bandos de Villafrita*, qu' es una sátira política molt esmoladeta y oportuna. En ella hi surten los homes polítichs més importants ab la seva mateixa cara y parlant lo seu mateix llenguatge. La música es fácil y bè entesa. De tot lo qual ne resulta un éxit.

La *troupe del Circo Equestre* s' ha aumentat ab un tal M. Herpins, funámbul de mèrit, a l' altura dels millors qu' hem vists a Barcelona. Passa la corda tirant ab més aplom y seguretat que un conservador.... La prova es qu' ell no cau may, mentres que algun d' aquells tot sovint se 'n va de bigotis.

Y si volen més informes, servéixinse demanarlos a n' en Romero Robledo.

N. N. N.

A LA VEHINA DEL QUART PIS.

Estich lelo y a la trassa no sé si l' estimo ó qué, (ara no s' ho prengui a guassa) estich que no sé 'l que 'm passa desde que hi vist a vosté.

Jo la voldria olvidar perque son recort m' exalta, me capfica, 'm fá penar... ¡vamos, si a la vista salta, si, jo la dech estimar!

¿Y cóm no, si vosté 'm local! ¡si 'ls seus ulls m' han deixat las! ¡si t' un pamet que 'm trastoca! ¡si t' la boca més... boca que he vist dessota cap nas!

No ho dupti no, senyoreta, mon cap está que s' arbola. ¿Cóm se diu? ¿Laura? ¿Enriqueta? ¿Conxa? ¿Lola?... Donchs bè, Lola, lo mèu cor está que peta.

Visch frenétich, cada dia mil voltas surto al balcó y 'm moro de gelosia si no hi veig l' aymada msa, ¡ja ho veig, fa tanta calor!

Per Déu calmi mon martiri; son eclipse 'm fa patí; ja véu que l' amo ab deliri. ... ¡Ah, si surt al balcó miri que a sota m' hi veurá a mi.

NUMA CARLT.

ESQUELLOTS.

No n' hi havia prou ab las inundacions de Valencia, ab los terremotos de Andalusia, ab lo cólera de Murcia, Valencia y Aranjuez, y ab los conservadors al can-delero qu' es la pitjor plaga de totas....

Era necessari que vingues la qüestió dels consums y ab ella escándols, disgustos y serracinas, com la greca que hi ha hagut a Lleyda y que ha costat la vida a alguns infelissos.

Lo poble crida:—¡Abajo los consumos! Y 'l govern:—No, de primer, ¡abajo los consumidores!

Un acort important ha pres l' ajuntament de Barcelona.

Consisteix en obligar a las empresas d' ayguas que canalisen los carrers de la ciutat, a tornar a deixar l' empedrat en la mateixa forma en que 's trobava avants de la canalisació.

A la que no ho fassa aixís, no se li donarán més permisos per canalisar.

La cosa llegida no més, está bé; pero posada en práctica... Vaja que ni 'l mateix Job que canalisès seria capàs de tornar á posar las pedras del empedrat de Barcelona tal com se trobavan.

Hi ha llambordas altas y enfonzadas, esmoladas y cantalludas, ab sots y ab montanyas, formant lo conjunt un relleu tant original y tant irregular, que la combinació més difícil que figura en certas caixas de juguinas es un edtretenimen lleuger al costat dels empedrats.

De manera que las empresas d' ayguas están expoadas á morir totes del mateix mal: de mal de pedra.

¡Pobre Sabatè!

Sembla qu' en la corrida de toros celebrada á Pamplona, ab motiu de las festas de San Fermin, va caure de caball y 's va rompre una cama.

¡Que prengui paciència!

Tambè ha caygut de caball un d' aquests dias l' húsar Sr. Romero Robledo.

¿Ya ho saben? Diumenje corrida de toros, procedents de la ganaderia del Conde de la Patilla.

Los escabotxará tots sis l' espasa Mazzantini que tant bons recorts vá deixar l' any passat en la plassa de Barcelona.

Una especie de Unthan, un tal Fluber, que com ell no t' brassos tampoch, fentho tot ab los péus, acaba de contréure matrimoni á Filadelfia.

—¡Espectacle curios! Ab lo péu va descubrirse al entrar á l' iglesia, va senyarse ab lo péu, y ab lo péu esquerra va posar l' anell al dit de la nuvia.

Aquesta podrá dir:

—Desde que 'n Fluber va donarme 'l seu peu d' espós....

Y ja que 'ns trobém fora d' Espanya, viatjém.

De Filadelfia á Paris. En la capital de Fransa, aquella mateixa aristocracia que va donar un ball de bestias, las ha enfiladas are per fer funcions de *Circo Equestre*.

Hi ha condes equilibristas, marquesos clowns, duchs payassos, condesas y baronesas amassonas...

Pero, segons tinch entés, lo que abunda més entre aquests aristócratas son los Antonets.

Y are saltém á Berlin, ahont s' ha establert un café eléctric.

Per medi de l' electricitat se fa 'l café: 'l establiment está iluminat ab llum eléctrica; los parroquians demanau lo que volen per medi de timbre eléctric, y un aparato en forma de carril eléctric los hi porta tot lo que demanan sense necessitat de mossos ni de propinas.

—¿Y per pagar, cóm s' ho arreglan? preguntava un cafeté.

—Pagan també per medi de l' electricitat.

—¿Y si donan alguna moneda falsa?

—Els se 'n guardaran prou.... lo qui dona una moneda falsa, reb una descarga eléctrica que 'l balda.

Are passém á Austria Hungria.

Al menos no 's queixarán de que aquesta senmana no 's fassa viatjar.

Hi havia á Viena una societat empenyada en introduhir y propagar la cremació dels cadávers... ¡Creuran que 'l govern s' hi ha oposat fundantse en la repugnancia que inspira aquest sistema á las creencias católicas?

Fins á cert punt comprench y m' explico aquestas repugnancias.

¡Cremar als morts! ¡Vaya una gracia! ¿No es cent mil vegadas més bonich cremar als heretjes de viu en viu?

En la novillada del diumenje va haverhi tres ó quatre desgracias: un banderillero enganxat, un altre tirat á terra, dos ó tres més ab contusions...

La funció, segons deyan y aixís vá anunciarse, era á benefici del un temps famós *Tio Varillas*.

—A benefici del Tio Varillas y en *perchut* nostre deya un de aquells infelissos, valenciá per més senyas.

Pero lo més divertit, no van ser las desgracias, sino 'l desenllás.

Conta un periódich que l' empresari de la novillada un cop celebrada aquesta va desapareixe ab los quartos y sense pagar á ningú.

L' home tal vegada 's disculpará dihent:

—Oh, 'ls toros eran tant fieros que m' hi vist precisat á pendre *el olivo*.

Uns companys van á dinar al Restaurant, y un d' ells al seure's á taula encen un cigarrillo.

—¿Are fumas? diu un de la colla.

—Are.
—Pero home ¿perqué fumas?
—Perque 'm dona la gana.
—Vaya una resposta de liberal ¿perque 'm dona la gana...!
—Home, no t' enfilis... y valga l' explicació conservadora que vaig á donarte. Quan te dich que si fumo es perque 'm dona la gana, vull dir que 'l cigarrillo m' obra l' apetit.

L' associació dels Federicos ha anunciat ja las festas de aquest any.

Tot lo programa está confiat á Federicos... tot menos lo sermó que 'l predica un tal Leonardo.

Si jo 'm digués Federico, de aquesta feta 'm donaría de baixa... Un sermó de un tan Leonardo, 'l dia de San Federico es cosa de posarse malalt del ventrell.

L' arcalde ha prohibit la venta ¿de qué dirian?
—De tomátechs?—No.—¿De préssechs?—No.—¿De peras?—No...

Ha prohibit la venta de caragols.

—¡Caracoles! dirá en Batllori... Ja s' han acabat las caragoladas.

¡Gran calorassa!
Pero ningú més content que 'ls italians ¿veritat senyor Vallesi?

Perque vostés en aquest temps, sense necessitat de fer bullir l' olla tenen *caldo*.

Un metje visita á un malalt qu' está pròxim á fer la crissis: tant pot salvarse com pot morirse.

—Escolti diu un de la familia. ¿No creu que seria bó sacramentarlo?

—Está bé: fassinlo sacramentar.

L' endemá 's presenta 'l metje, y aquell li diu:
—Sr. doctor, sab que 'l malalt avuy está molt bè .. se coneix que Nostramo li ha probat molt.

—¿Si? diu lo metje.... Donchs, ja sabem lo remey, tornin á sacramentarlo cada dia fins qu' estiga bó. *Retoretur*.

TRENCA-CAPS.
XARADAS.

I.
Las primera-dos girada serveixen molt á l' hivern, y giradas hu segona de cotó se solen fer.

Si estás dos y tens bon hu l' endavinarás molt prest.

Lo total es una cosa que per una altra serveix.

RICARDO RUM-RUM.

II.
Mentida creuria qu' era si no ho hagués dit la Cinta qu' esbravessin sa quimera pegantse, l' hu dos tercera quart tres hu dos tres quart quinta.

AREDNABAL.

SINONIMIA.
Caminant pèl bosch un dia, estirat sota un Total vaig veure en Tot que dormia roncant com un carcamal.

J. S. y P.

TRENCA-CAPS.
Si tens un poch de paciència lector, tindrás de buscá lo que, segons veurás hi ha al mitj, bell mitj de Valencia.

ASNEROLF ALKUSPA.

LOGOGRIFO NUMERICH.
1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Una ciutat catalana.
7 4 9 7 4 3 6 9.—Los fusters ne fan.
6 5 2 7 4 9 3.—Nom de dona.
8 5 9 7 6 3.—Una beguda.
1 8 3 6 3.—Una bestia.
8 7 6 3.—Eyna de pagés.
1 3 6.—Una bestia.
3 6.—Planta ab lo fruit sota terra.
9.—Consonant.

ANTONINO.

CONVERSA.
—Ola Joanet ¿ahont vas tant cremat?
—A Rosas, á buscar un del meu poble.
—Ay, ay ¿de quin poble ets?
—Fuig, home si ja ho sabs... Entre tots dos ho havém dit.

MANELET.

ROMBO.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: part del home.—Tercera: mida en plural.—Quarta: ofici d' home.—Quinta: carrer de Barcelona.—Sexta: materia que 's posa als carros.—Séptima: consonant.

UN GITANET.
GEROGLIFICH.

II

A

:

América

PEPET DE ARBUCIAS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.^a.—*Pes-se-tas*.
2. ID. 2.^a.—*Ca-di-ra*.
3. SINONIMIA.—*Prudencia*.
4. ROMBO.—

S
P A P
P A D U A
S A D U R N I
P U R G A
A N A
I

5. INTRÍNGULIS.—*Roca-Oca-Ca-A*.
6. TRENCA-CLOSCAS.—*Hermosilla*.
7. CONVERSA.—*Arctis*.
8. GEROGLIFICH.—*Los pessichs pican*.

SINGLOTS POÉTICHS

ab ninots d' en GOMEZ SOLER

Gatada caballeresca en dos actes, en vers y en catalá del qu' ara 's parla, escrita per

D. SERAFÍ PITARRA

y

D. PAU BUNYEGAS

Tercera edició. Preu 2 ralets

Se ven en la Llibreria Espanyola de Lopez, Rambla del Mitj, 20, principals llibrerias, kioscos y á casa 'ls corresponents de LA CAMPANA.

LO CÉLEBA Y LA MISERIA

UNA CARTA AL DR. FERRAN

pèl DR. C. GUMÁ

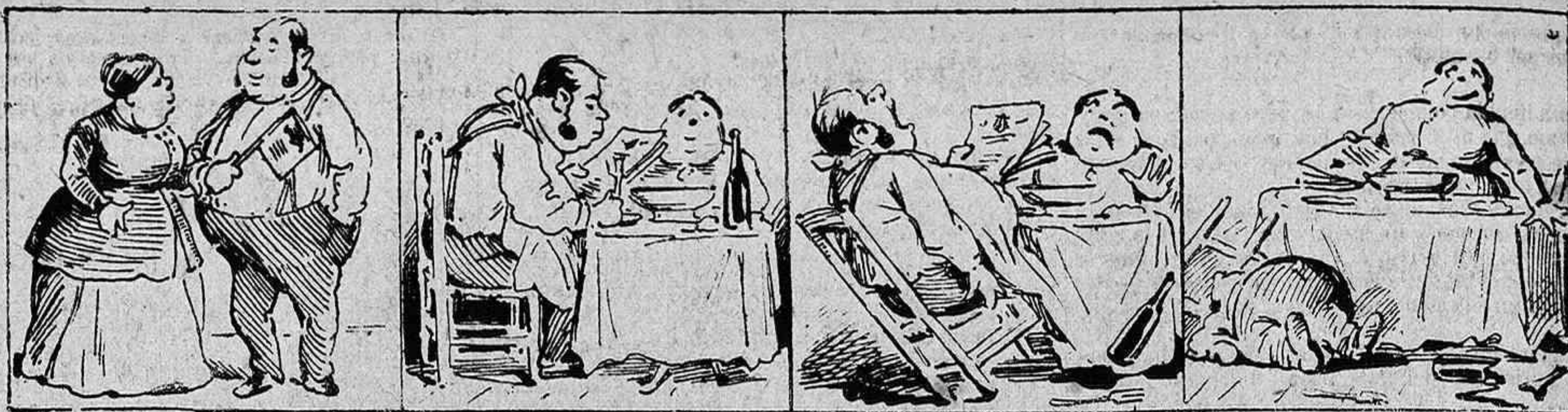
catedrático de medicina humorística y autor de *Guerra al cólera*

Humorada agre-dolsa, en vers y de verdadera actualitat

Preu 2 rals

Se ven en la Llibreria Espanyola de Lopez, Rambla del Mitj, 20, principals llibrerias, kioscos y á casa 'ls corresponents de La Campana.

UN MATRIMONI ESPANTAT.

Don Pere y donya Victoria, los héroes de aquesta historia.

Don Pere llegeix, dinant El Correo catalan.

Tot llegintlo llenxa un crit y cau mitj estaburnit.

Mira ella 'l diari qu' ell tè, y ¡pataplaf! cau també.

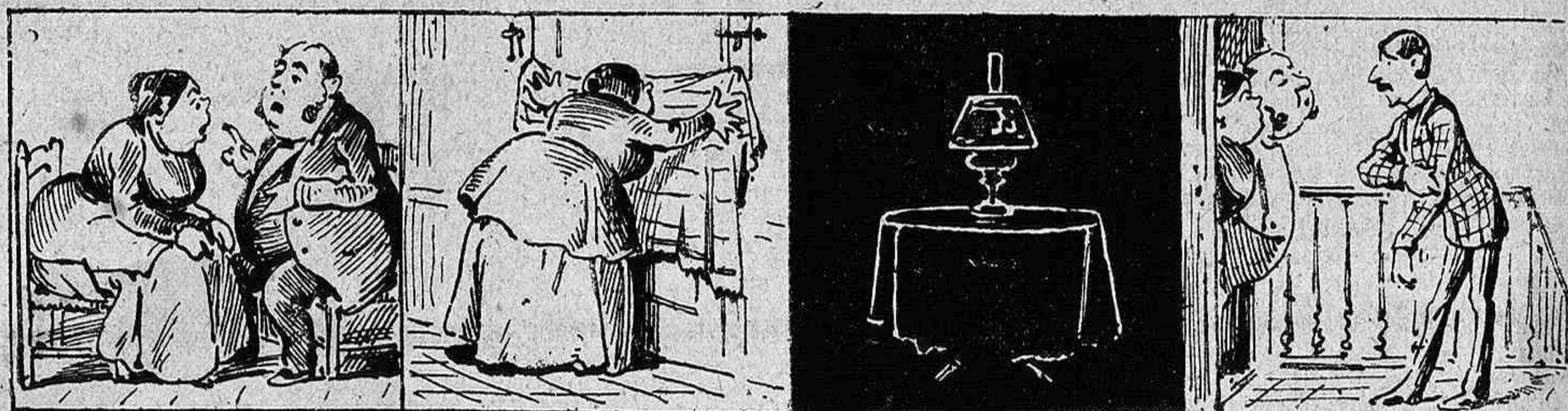

—¡Ay!—exclaman d' un plegat, ¡lo cólera ja ha arribat!

Don Pere 's llenxa al carrè per mirar que s' ha de fè.

Torna á casa carregat ab láudano que ha comprat.

Troba á n' ella fent perfums y esmocant los blens dels llums.

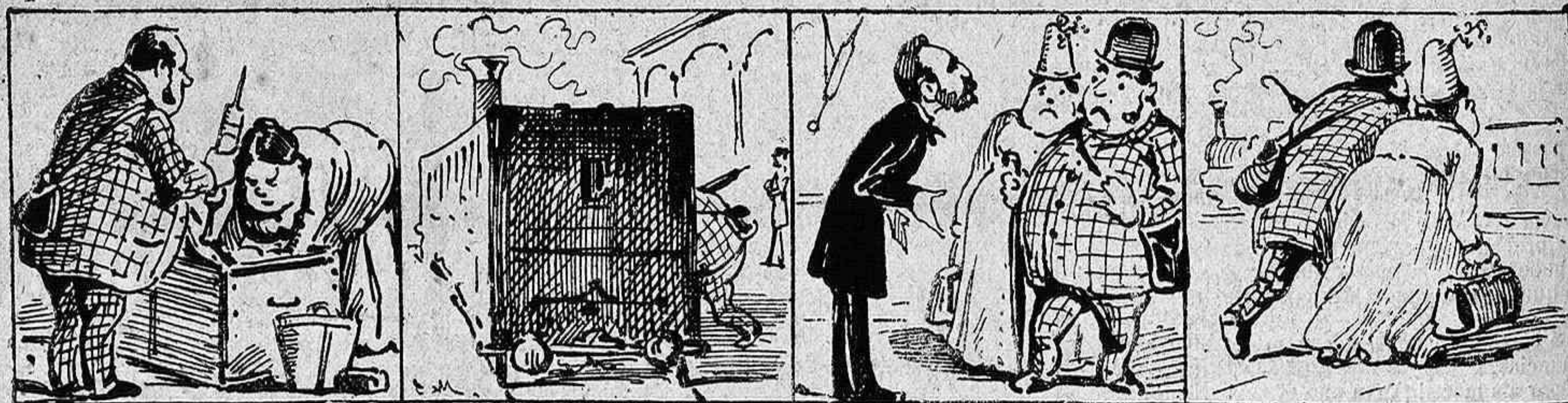

Ell li explica que aquest mal lo porta un cert animal.

Al sentirho ella, mitj morta, vá á tapá 'l pany de la porta.

Y perque no entrin ni moscas deixan la casa á las foscas.

Un vehi del seu replá diu qu' ell s' ha fet vacuná.

Enterats d' aquest invent, fan la maleta al moment.

Y pujant al tren, se 'n van á trobá 'l doctor Ferran

En Ferran los diu molt clá que no 'l deixan vacuná.

Aterrats y morts de pò, fugen cap á l' estació.

Per tot á baixá 'ls obligan, y 'ls revisan y 'ls fumigan.

Fan lo viatge arreconats y ab los nassos ben tapats.

Arriban á Barcelona tots dos més flachs qu' una mona.

Y aquí esperan resignats lo microbi, ajenollats.